

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svvmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae VsVm post
volumina Iuris CanoniciS, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvm Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Dies festus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

modis apud sedem Apostolicam obtinenda, & eam sententiam ad promittentes, et acceptantes, dantesque & recipientes duxit extendendam illos etiam qui sibi intra triduum non renunciarent eum, quem in culpa esse scirent, vel alicui per quem ad se fideliter referretur, simili voluit sententia subiacere. Ac decreuit, ut nullus hanc incurrens excommunicationis sententiam, absque speciali mandato suo absolutionis beneficium valeret obtinere nisi in mortis articulo constitutus, sed nec quisquam admitteretur, ad absolutionis gratiam nisi prius erogatum esset pauperibus, quantum ille dedisset, vel etiam receperisset. Iustitia vero sine gratia expeditiones sic obtentia nullius proflus essent roboris vel momenti, & scienter illis utentes simili sententia innodauit: ac referuant sibi absolutione eorum cum praedictis ad penas similes in omnibus obligavit. Sed hoc scelus ita hodie in mores induxit est, ut plerique cupiditate improbi questus potentiorum suffragationibus adiuvi huiusmodi negotiorum expeditiones hac illac conquirentes turpissime nundinentur. Alii alios, quos gratia præstare arbitrantur, donis pollicitationibusque ambiunt. Quidam etiam se talium operam atque industriam pretio & muneribus quassasse effingant. Qua cum pessima sint, & Curia prædicta existimationem grauissime offendant, in eos qui talia agunt, animaduertendum fore arbitrari, Constitutionem prædictam cum suis censuris & penis omnibus innovamus: easdemque omnes extendimus ad audetes qualcunque horum facinorum que adscriptissimus, dantesque illis & aliis supradictis auxilium consilium uel fauorem. Quin etiam eos omnes omni beneficio, & officio ecclesiastico et seculari sine temporali, sine perpetuo, ipso iure priuamus, ac priuatos esse declaramus, & præterea infamia subiectos perpetuo an inhabiles ad illa, et alia esse volumus. A quibus etiam, prout quaque res erit, tales penae exigatur que ceteris sint exemplo, illis tamen qui rem adhuc incognitam, complicesque ac fautores, et socios retexerint, impunitas concedatur. Datum Roma apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1574, nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno tertio.

Cæ. Glorierius.

M. Datarius.

Hanc extrauag. declarauit Nauar. in commentario de datis, & promissis pro iustitia, vel gratia obtinenda.

DIES FESTIVS.

Cognit
tenuit.
de
scr.

a. et fi.
descrips.

PRÆTER. Summistas in hoc verbo & in ver. Dominica, sciendum est, decreto Conc. Trid. sess. 25. de regular. capit. 12. cauti, quod dies festi, quos indicet sua seruando episcopus præceperit ab exemptis omnibus etiam Regularibus, seruentur. Extat etiam constitutio Pij Quinti in Bullar. fol. 925. incip. Cum primum, & infra.

Cum vero dierum festorum obseruatio ad Dei cultum maxime pertineat & in lege diuina præcipiatur, cupientes abusus prauos; qui ex eorum inobseruancia inualuerunt, omnino corrigere, & antiquorum canonum statuta renouantes mandamus, ut omnes dies Dominicæ, & præcipue in honorem Dei, Beatae Marie Virginis, Sanctorum Apostolorum feriati, cum omni veneratione obseruentur, & omnes in diebus præfatis ecclesiæ frequenter, diuinis officiis devote intendat ab omni illico, & seruili opere abstineant, mercatus non fiant, profana negotiaciones, & iudiciorum litigios conquescent. Qui vero in diebus prefatis opus alii quod in eis fieri debet depicere suscipiant, priuiter diuinam vocationem, & amissionem

accipiunt.

animalium, quibus ad vecturam videntur, etiam graues poenas incurget arbitrio nostro, seu Vicarii nostri in Urbe. In aliis autem locis arbitrio ordinariorum, vel auctoritatum magistratum, ita ut praeventioni locus sit. Quibus omnibus districte precepimus, ut haec diligenter obseruati procurent, illas etiam festinantes, quae iuxta consuetudinem locorum solenniter celebrari consueuerunt, iuxta laudabilem consuetudinem debita cum reverentia obseruati faciant, sub pena arbitrio ipsorum imponendis, & moderaudis.

Congregatio Concilii censuit licere diebus festis dare operam rebus ad victum necessariis, ac tempore perituis, praesertim tempore vindemiarum, & messium, ac recollectionis fructuum, vel ubi necessitas vigeat, aut suadeat pietas. Hier. Card. Matthaeus. Loc. Sigilli.

Et huic declarationi conformari videntur c. licet, & c. fin. de feris, & dicta per Sylue, in uerbo Dominica, quæst. 7. Neapol. vero contra inobedientes, & non observantes diem festum exigunt tantum tres Caroleni pro pena cum restitutione animalium, & bonorum intercessorum, quæ pena applicatur plus uibus, & si fuerint pauperes, relaxatur vii pauperibus.

An & quando non obstante consuetudine Nundinæ solennes, & priuatæ. Dies festi possint prohiberi per Episcopos diebus festiuis tam de iure communi, quam ex statu decreti eto Sacra Congregationis Concilii, addit S. Stephanum Gratianum in decr. II. Rotæ Matchæ, Romæ impres. ibi num. 17. refert, quod quo ad nundinas priuatæ Sacra Congregatio resolut declarando licuisse Archiepiscopo Neap. prohibere nundinas, sive mercatus, quæ de consuetudine antiqua celebrabantur in ciuitate Neap. in festivitatibus S. Mariæ Annuntiatæ, & Spiritus Sancti, cum a praefato decreto facto per Archiepiscopum fuisse habitus recursus ad d. Sacram Congregationem per Praepositos, seu Magistros dictarum Ecclesiastum.

Quo uero ad nundinas publicas adest infra scriptum eiusdem Sacra Congregationis particulare decretum, editum occasione nundinatum, quæ in ciuitate Racatanen. consueverunt fieri ex indulxit, & auctoritate SS. Pontificum ab eodem Gratiano ibid. num. 20. relatum, cuius tenor talis est. *Praceptum de Dominicis, & festiuis diebus sanctificandis, & obseruandis sub praetexto merca Detractiū nundinarum, & feriarum nullatenus esse violandum. Ceterum his diebus tū Sacra licere Agasonibus, ac alijs iumentorum vectebus, seu mercium conductoribus bacra Cōiulis, & alijs huiusmodi seruientibus, ac ministris sarcinas, & onera nundinarum gregaria causa exonerare, & deponere incipiunque iter Missa tamen prius audita, trans seundo prosequi, & contnuare: Non autem debere sarcinas componere, & iumenta oneare ad iter de novo incipiendum; Neque mercatoribus aut alijs ciubus, & viatoribus ijs diebus etiam clausis apothecis merces vendere, emere, aut asportare licere, nisi tantum ad victum necessaria aut alia minuscula, & modici momenti opera iam conflata, & elaborata pro transiuntium hospitum aduenarum, & exterorum urgenti, & presentanea necessitate, & opportunitate. In quo partes erunt Episcopi propositis dictis, prouidere, ut in primis hi festi dies debita obseruatione colantur simulque populorum eo confluentum necessitatibus, quantum sine diuina offensione fieri potest, consulatus. Quo ad iudicia autem, qua Dominicis, & festis diebus silere debent, id obseruari poterit, quod iure communi permittitur in quibusdam virgentibus casibus, qui moram, & dilationem non patiuntur; In quibus, & alijs iurisdictionem consulunt nundinis praepositorum cōcernentibus constitutiones.*

& Summorum Pontificum, si que habent priuilegia, & allegatum Breue fel. rec.
Pij V seruanda esse statuit.

DISTRIBUTIONES QVOTIDIANAE.

POST dispositionem Bonifacij Papæ VIII. de qua in cap. vni. de cleri. non resid. lib. 6. vbi quotidianarum distributionū materia sedes residet, fuerunt aliqua per sacrosan. Conc. Trid. circa illas ordinandas, augendas, diuidendas, & a quibus recipiendas, sancita, sess. 21. & sess. de refor. c. 3. ac sess. 24. de ref. c. 12. S. Distributiones vero, &c. 15. De Canonis celebrantibus Missam priuatim tempore horarum, item & de associantibus suum Episcopum extra Ecclesiam, an debent distributiones habere, quid Sacra declarauerit Congregatio memorat D. Hieron. Gonzalez in com. ad 8. reg. Cancel. nu. 184 & 183. vt sequitur. Qui tempore, quo cantatur vna Hora in choro, Missam celebrat in eadem Ecclesia ex devotione, vel obligatione, non dicitur inter fuisse illi Horæ, nec illius distributiones accipere potest. Si vero iussus fuerit a Superiori, vt celebret, tunc recipere, Superior tamen debet cauere a tali iussione. Quod secundum declarauit sic, Non possunt Canonici, videlicet duo, aut plures associantes eorum Praelatum, quandoque volentem audire Missam non in Cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis participes fieri distributionum quotidianarum, que non nisi præsenibus, & inservientibus dantur.

Carcera
to, et ab
soluto a
debeant
tutri di-
stributio
nes.

De Canonico iniuste ob alicuius criminis suspicionem in carcerem coniecto, veram, iurique censoram, & ab omni quæstione liberam ponimus conclusionem, quod ei denegari non debeant quotidianæ distributiones, quas lucratas fuisse, si captus non fuisse, & vna cum aliis Canonis diuinis Officijs interfuisse. Cui conclusioni in specie se subscripterunt Philip. Prob. in addit. ad Ioan. Monach. in præd. cap. vnicō, num. 22. vbi etiam Gemin. sub num. 5. Didac. Couar. lib. 3. var. resol. cap. 13. sub num. 8. vers. Va decimo ex his colligitur, & est. Franc. Monal. consil. 27. num. 6. & nouissime Alex. Mon. in tract. de distrib. quotid. pat. 2. quæst. 5. num. 30. Quam conclusionem ampliamus, & primo, vt si fuerit absoluus, & innocens declaratus, ne dum ei debeantur vera distributiones quotidianæ, verum etiam, & fructu scerto modo certis temporibus diuidendi, qui tantum interessentibus diuinis assignantur. Nauar. in consil. 10. de cler. 1. o resid. in nou. Ampliamus secundo, vt etiam illi reddi debeant ea, quæ pro anniversariis defunctorum largiantur, & mortuaria, seu funerale portiones, quæ manualiter diuiduntur inter interessentes officio funeris, ita enim comprehendi appellatione quotidianarum distributionum docet Lap. & ad eum Mandos. in addit. lit. b. allegat. 42. & inter se equiparati communiter adnotant Scribentes, in d. cap. vnicō, in fine. Hinc si Capitulum inuitaretur ad funus, Canonici, qui personaliter ad illud non vadunt, cereos non habebunt, quamvis consueudo contrarium disponeret, exciperetur vero casus iste, de quo agimus!, sicut & alii excepti, in d. cap. vnicō, vbi Gemin. in fin. Tertio loco ampliamus procedere etiam, si tam grandia criminis indicia praecessissent, vt sufficiëja Iudici visa sint, ne dum ad capiendum, sed etiam ad illum torquendum, & deinde fuerit per sententiam a crimine ei obiecto absolvitus, & innocens iudicatus, ita in terminis nostris pro Präposito cuiusdam Ecclesie Cathedralis, contraria diluendo, respondit Nauar. consil. 9. de cler. non resid. in antiqu. & consil. 11. in nou. Denique & quarto candem conclusionem ampliari posse arbitramur, etiam si in primo iudicio